

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

telefoon [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl
Zaaknummer 5677976

Woningstichting Rentree (ook genaamd: Rentree)

De heer [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
11.03.2020	2020/0064259	3		

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer [REDACTED]

De heer de [REDACTED] van EcoTierra-ecologisch adviesbureau heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 7 januari 2020² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege verduurzaming van een woning aan de Zandweerdsweg 100 in Deventer. In deze brief informeren wij u over ons besluit.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing³ van verbodsbepalingen voor soorten van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing is in verband met verduurzaming van de woning aan de Zandweerdsweg 100 in Deventer.

Deze ontheffing is geldig vanaf de eerste dag na het verzenden van onze beslissing tot en met 1 januari 2026.

Wij hebben een langere ontheffingsperiode opgenomen, zodat de vereiste monitoring uitgevoerd kan worden.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/ delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage I:

- De aanvraag van 7 januari 2020 en de bijbehorende stukken te weten: Projectplan Zandweerdsweg 100 in Deventer (bijlage 3 van dit besluit).

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

¹ In het kader van 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0010026.

³ Op basis van art. 3.8, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

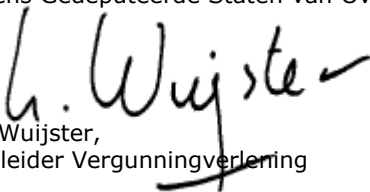
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.
De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 3.025,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED].
Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-000392 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Projectplan Zandweerdsweg 100 in Deventer

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Deventer;
- EcoTierra-ecologisch adviesbureau, t.a.v. de heer [REDACTED] Margijnenenk 12, 7415JZ Deventer.

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (*meldpunt@overijssel.nl*) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0064259). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar *meldpunt@overijssel.nl*. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0064259).
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit – voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moeten worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar *meldpunt@overijssel.nl*.

Soortspecifiek

5. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare kraamperiode van de gewone dwergvleermuis loopt van

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

15 mei tot en met 15 juli. Kwetsbare winterperiode loopt van november tot maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Afwijkingen dienen onderbouwd te worden aangetekend in het logboek.

6. De verblijfplaats dient voor de aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden, maar buiten de kwetsbare perioden (als aangegeven in voorschrift 5). U dient daarbij gebruik te maken van het afsluiten van openingen met bijv. PUR schuim of gaas, in combinatie met exclusionflaps. Als tijdens het ongeschikt maken vleermuizen worden aangetroffen dient het verwijderde materiaal voorzichtig terug geplaatst te worden en de locatie tenminste één nacht met rust gelaten te worden. Het afsluiten van openingen is alleen toegestaan als er zekerheid bestaat dat vleermuizen via de exclusionflaps kunnen ontsnappen. Na het ongeschikt maken moet een controle worden uitgevoerd met behulp van een batdetector. Deze controle moet 3 tot 5 dagen na het ongeschikt maken worden uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige, waarbij de nachten geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen moeten hebben ($>10^{\circ}\text{C}$ en $\text{wind} < 4\text{Bft}$). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen gewone dwergvleermuizen meer waargenomen worden in de woning. De werkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. In het logboek moet de datum van de controle en de resultaten worden opgenomen.
7. In de gevels van 3 woningen dient u tenminste 3 duurzame, permanente kraamverblijfplaatsen in te bouwen voor de gewone dwergvleermuis. Hiervoor dient u minimaal 2 kraamkasten te plaatsen voor start van het kraamseizoen van 2020 en binnen 200m van de huidige kraamverblijfplaats. Hierdoor hebben de gewone dwergvleermuizen 1 kraamseizoen om te wennen aan de nieuwe verblijfplaatsen. De kraamkasten dienen te worden geplaatst op de locaties en positie als aangegeven op de kaart in bijlage 3⁷. In het logboek moet aangetekend worden op welke wijze dit is gebeurd.

Monitoring

8. Het gebruik van de vervangende kraamverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis moet na afronding van de renovatie worden gemonitord. Deze monitoring moet worden uitgevoerd op de volgende wijze:
 - Aangetoond moet worden of de gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de nieuwe voorzieningen als kraamverblijfplaats of een nieuwe kraamverblijfplaats heeft binnen 500 meter van de huidige kraamverblijfplaats.
 - De nieuwe voorzieningen dienen maximaal 3 jaar gemonitord te worden. De monitoring dient te starten vanaf 15 mei 2021. De monitoring kan eerder afgerond worden, indien aangetoond wordt dat minimaal één van de kraamkasten functioneel is als kraamverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis voor minimaal hetzelfde aantal dieren als in het vleermuisonderzoek is waargenomen.
 - De monitoring bestaat uit een onderzoek conform de vereisten uit het vleermuisprotocol 2017, of uit een hogere onderzoeksinspanning en houdt minimaal in: 2x2uur 's avonds tussen 15 mei en 15 juli, waarvan minimaal 1 bezoek in juni. De meest geschikte periode is 1x begin juni en 1x begin juli.
 - Een ecologische deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis moet het onderzoek uitvoeren.
9. Indien uit de monitoring blijkt dat permanente vervangende voorzieningen niet gebruikt worden door de gewone dwergvleermuis, dient u in de jaarlijkse monitoringsrapportage aan te geven welke maatregelen nodig zijn om de effectiviteit te verbeteren. Tevens dient u dan een plan van aanpak toe te voegen waarin is weergegeven binnen welke termijn deze aanpassingen worden gerealiseerd.

⁷ Projectplan Zandweerdsweg 100 te Deventer, pagina 18 en 19, ons kenmerk: 2020/0064723.

10. U moet jaarlijks voor 1 november (eerste maal in 2021) een rapportage over de monitoring conform voorschrift 8 en 9 naar ons ter goedkeuring opsturen door een e-mail te sturen naar *meldpunt@overijssel.nl*. Hierin geeft u de resultaten van het afgelopen jaar weer. Indien de gewone dwergvleermuis aantoonbaar gebruik maakt van de vervangende verblijfplaatsen of binnen 500 meter van de huidige kraamverblijfplaats aantoonbaar wordt aangetroffen, dan kunt u ons in deze rapportage verzoeken de monitoring te mogen beëindigen. Wij kunnen aanvullende maatregelen opleggen, indien uit de resultaten blijkt dat de dwergvleermuis geen gebruik maakt van de permanente voorzieningen en/of niet binnen een straal van 500 meter van de huidige kraamverblijfplaats wordt vastgesteld. Aanvullende maatregelen kunnen bestaan uit extra voorzieningen of interne of externe aanpassingen aan deze permanente voorzieningen. Dit is afhankelijk van de resultaten van de monitoring.

Overige zaken

11. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
12. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan bijvoorbeeld om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden en/of kwetsbare perioden, rapportage controles en afweging voor locaties van de tijdelijke en permanente verblijfplaatsen, keuze type neststeen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver getoond.

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	8
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	8
A3	Toetsingskader soorten	8
	A3.1 Wettelijke regels	8
	A3.2 Provinciaal beleid	8
	A3.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	10
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	10
	B1.2 Doel van het project	10
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
	B1.4 Periode	10
	B1.5 Onderliggende documenten	10
	B1.6 Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
C1	Inhoudelijke beoordeling	11
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
	C1.2 Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of minimaliseren	11
	C1.3 Effectbeoordeling en staat van instandhouding	13
	C1.4 Beschrijving noodzaak ontheffing	13
	C1.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
	C1.6 Wettelijk belang van het project	13
	C1.7 Toetsing aan overige vereisten	14
	C1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	14

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Deventer gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij hebben niet op ons adviesverzoek gereageerd.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

A3.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹¹ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

¹¹ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Woningstichting Rentree heeft het voornemen om meerdere woningen in de wijk Zandweerd in Deventer te verduurzamen, waaronder de woning aan de Zandweerdsweg 100. De ontheffing is aangevraagd voor de woning aan de Zandweerdsweg. Werkzaamheden bestaan onder andere uit het vervangen van dak en isolatie. Ook zal het aanwezige asbest worden verwijderd. In het projectplan is een beschrijving van de werkzaamheden en de planning opgenomen¹².

B1.2 Doel van het project

Verduurzamen van woningen om aan het Energieakkoord te voldoen.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor gewone dwergvleermuis om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹³.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 7 januari 2020 tot en met 7 januari 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Projectplan Zandweerdsweg 100 in Deventer;
- Briefrapporten: Nader onderzoek vleermuis, gierzwaluw, huismus en steenmarter complex 230/231/232 te Deventer. D.d. 6 februari 2017 en 17 november 2019, EcoTierra Ecologisch Adviesbureau;
- Asbestrapportages;
- Machtiging aanvrager;
- Aanvullende informatie over mitigerende maatregelen van vleermuizen en onderbouwing monitoring. D.d. 2 maart 2020, EcoTierra Ecologisch Adviesbureau.

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Arcadis (2019). Mitigatiecatalogis gebouwbewonende soorten. Leidraad natuurinclusief versterken, bouwen, renoveren en verduurzamen.
- Reiter & Zahn (2006). Bat roosts in the alpine area : guidelines for the renovation of buildings
- Simon, Hüttenbügel, Smit-Viergutz (2004). Ecology and conservation of bats in Villages and Towns

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 7 januari 2020 ontvangen. Op 26 februari 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 2 maart 2020¹⁴ ontvangen.

¹² Projectplan Zandweerdsweg 100 in Deventer (pagina 6, 7 en 11), ons kenmerk: 2020/0064723.

¹³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁴ Ons kenmerk 2020/0070431.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de briefrapporten van 2017 en 2019 wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan en bureauonderzoek.
- Aanvullend onderzoek in 2016 en in 2019 naar gierzwaluw, huismus, vleermuizen en steenmarter. Het onderzoek is uitgevoerd volgende de geldende protocollen en laatste wetenschappelijke inzichten.

Vleermuizen

De meest geschikte periode om zomerverblijfplaatsen in kaart te brengen is van 15 april tot 15 augustus. Vaststellen van kraamverblijfplaatsen kan het beste van 15 mei tot 15 juli en de paarverblijfplaatsen van 15 augustus tot 30 september. Voor elk type verblijfplaats dient minimaal 2 keer een veldbezoek te worden gedaan. Het onderzoek naar vleermuizen voldoet aan deze vereisten. De veldbezoeken zijn binnen de gestelde perioden uitgevoerd en onder de juiste weersomstandigheden. Het voldoet ook aan het beschreven onderzoek in het vleermuisprotocol. Het getroffen onderzoek is naar onze mening voldoende om de aanwezigheid en functies van vleermuizen binnen het plangebied vast te kunnen stellen.

Van de gewone dwergvleermuis is 1 kraamkolonie aangetroffen in het projectgebied, namelijk in de kopgevel van de woning aan Zandweerdsweg 100 in Deventer. Daarnaast is dezelfde kolonie op 2 locaties buiten het plangebied waargenomen, maar binnen 200m van de aangetroffen verblijfplaats. Er zijn meerdere in- /uitvliegopeningen aanwezig, zoals bij de overhellende gevelpannen, de nokpan en openingen bij het boeiboord. De vleermuizen verblijven waarschijnlijk in de spouw, maar mogelijk ook tussen de dakpannen en het dakbeschoot. Voor een exacte beschrijving wordt verwezen naar pagina 12-14 van het projectplan.

C1.2 Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of minimaliseren

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁵, zijn in grote lijnen voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soort zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. Aanvullend wordt monitoring van de nieuwe vervangende kraamverblijfplaatsen opgelegd.

Gewone dwergvleermuis

Door de werkzaamheden gaat 1 kraamverblijfplaats verloren.

Planning en de gevoelige perioden

De planning is door de aanvrager aangepast op het soort verblijfplaats van de vleermuizen. U werkt buiten de gevoelige kraamperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze periode loopt van 15 mei tot 15 juli.

Ongeschikt maken

De voorgestelde wijze van ongeschikt maken is in principe voldoende. Indien verblijfplaatsen in gebruik zijn worden over deze openingen/stootvoegen de exclusion flaps geplaatst. Door gebruik te maken van exclusion flaps kunnen de vleermuizen het pand verlaten, maar niet meer terugkeren. De overige openingen/stootvoegen dienen direct aansluitend dichtgezet te worden om verhuizing naar een ander verblijf op dezelfde gevel te voorkomen. U dient voorafgaand aan het dichtzetten te controleren of er

¹⁵ Projectplan Zandweerdsweg 100 in Deventer, hoofdstuk 5 en 6, pagina 19 tot en met 24, en bijlage 2.

geen vleermuizen meer aanwezig zijn. In aanvulling moet u dus extra controle(s) uitvoeren tijdens en na het ongeschikt maken om na te gaan of alle vleermuizen het pand hebben verlaten en dus niet gedood kunnen worden tijdens de werkzaamheden. Deze controle moet u uitvoeren met behulp van een batdetector of warmtecamera. Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden in de te verduurzamen woningen. Vervolgens kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden.

Permanente verblijfplaatsen

Voor het nieuwe kraamseizoen van 2021 heeft u vervangende permanente verblijfplaatsen gerealiseerd. Bij een vervanging van kraamverblijfplaatsen dient er een gewenningsperiode te zijn van minimaal één volledig kraamseizoen waarin de oude en de nieuwe kraamverblijfplaats beiden aanwezig zijn. U plaats 2 permanente vervangende verblijfplaatsen voor mei 2020 binnen 500m van de huidige kraamverblijfplaats in de woning aan de Zandweerdsweg 100. Hierdoor hebben de vleermuizen de kans de nieuwe kraamverblijfplaatsen te ontdekken in het actieve seizoen van 2020. U realiseert daarnaast tijdens de renovatie direct nog een vervangende permanente verblijfplaatsen in de woning aan de Zandweerdsweg 100. Deze vervangende, permanente kraamverblijfplaats zal aanwezig zijn voor het kraamseizoen van 2021.

De aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen is essentieel voor de soort. Hierdoor is zekerheid van de effectiviteit van de alternatieven en maatregelen erg belangrijk. Voor een kraamkolonie is temperatuurgradiënt in een verblijfplaats essentieel. Een kraamverblijfplaats dient overdag temperaturen tussen de 20°C en 25°C te hebben en s' nachts niet te sterk en te veel af te koelen¹⁶. Vanwege de zwangerschap kunnen zwangere vrouwtjes zich niet permitteren hun lichaamstemperatuur te (veel te) laten zakken om energie te besparen. Ook kan kou voor jongen funest zijn. De gewone dwergvleermuis is in principe flexibel in het vinden van nieuwe verblijfplaatsen. Voor de te verdwijnen kraamverblijfplaats worden 3 alternatieve permanente kraamverblijfplaatsen aangeboden in de gevels van diverse woningblokken. De aanvrager heeft gekozen voor speciale kraamkasten. Aanvrager toont niet aan of de gekozen kraamkasten bewezen effectief zijn. Het is dus niet met zekerheid te stellen hoe succesvol de te plaatsen kasten zijn als mitigerende maatregel en in hoeverre deze de juiste condities biedt in deze situatie voor een kraamkolonie gewone dwergvleermuis. Omdat het hier om een groep van 25 tot 30 dieren gaat, stellen we als extra voorschrift monitoring van de kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis.

Monitoring kraamverblijfplaats

U dient op de volgende wijze een monitoring uit te voeren op minimaal de woningen met de nieuwe voorzieningen voor de kraamkolonies:

- Aangevoerd moet worden of de gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de nieuwe voorzieningen als kraamverblijfplaats of een nieuwe kraamverblijfplaats heeft binnen 500m van de huidige kraamverblijfplaats.
- De nieuwe voorzieningen dienen maximaal 3 jaar gemonitord te worden. De monitoring dient te starten vanaf 15 mei 2021. De monitoring kan eerder afgerond worden, indien aangetoond wordt dat minimaal een van de kraamkasten functioneel is als kraamverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis.
- De monitoring bestaat uit een onderzoek conform de vereisten uit het vleermuisprotocol 2017, of uit een hogere onderzoeksinspanning en houdt minimaal in: 2x2uur 's avonds tussen 15 mei en 15 juli, waarvan minimaal 1 bezoek in juni. De meest geschikte periode is 1x begin juni en 1x begin juli.
- Een ecologische deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis moet het onderzoek uitvoeren.

U moet van bovenstaande monitoring jaarlijks een monitoringsrapportage ter goedkeuring verzenden naar ons. Deze rapportage moet u jaarlijks toezenden in de periode september tot en met november. Indien uit de monitoring blijkt dat geplaatste inbouwkasten niet gebruikt worden als kraamverblijfplaats

¹⁶ Simon et. al., Ecology and conservation of bats in villages and towns (2004), §5.10.

door de gewone dwergvleermuis of binnen 500 meter geen nieuwe kraamverblijfplaats hebben gevonden, dient u in de jaarlijkse monitoringsrapportage aan te geven welke maatregelen nodig zijn om de effectiviteit te verbeteren. Tevens dient u dan een plan van aanpak toe te voegen waarin is weergegeven binnen welke termijn deze aanpassingen worden gerealiseerd.

De kans op succesvolle mitigatie van de kraamverblijfplaats is groot als aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan. De vleermuizen hebben voldoende gewenningstijd om in het actieve seizoen van 2020 twee vervangende verblijfplaatsen te verkennen en in het kraamseizoen van 2021 is op dezelfde locatie een vervangende (kraam)verblijfplaats beschikbaar. Door monitoring kan vastgesteld worden of de vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de vervangende verblijfplaats(en) en de populatie minimaal stabiel blijft.

Doordat tijdig permanente verblijfplaatsen worden gerealiseerd die de huidige situatie nabootsen, zijn er tijdens en na de werkzaamheden voldoende verblijfplaatsen. Er worden voldoende maatregelen genomen om een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen. Aanvullend leggen we monitoring van de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis op.

De voorgestelde maatregelen in planning, tijdelijke en permanente verblijfplaatsen zijn noodzakelijk om een effect op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen en vastgelegd in de voorschriften onder soort specifiek vleermuizen.

C1.3 Effectbeoordeling en staat van instandhouding

In en rondom het plangebied zijn redelijke aantallen verblijfplaatsen aangetroffen. Er zal buiten de kwetsbare periode gewerkt worden om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast zullen er direct permanente verblijfplaatsen worden geplaatst tijdens de werkzaamheden. Tevens worden extra paar- en zomerverblijfplaatsen gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten in woningen binnen 200 meter van de woning aan de Zandweerdsweg 100. Voor de te beschadigen en vernielen kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt tijdig voldoende mitigerende maatregelen getroffen. De woning en omgeving daarvan blijft daarom voorzien in deze verblijfsfunctie.

De verwachting is dat de (gunstige)staat van instandhouding voor de gewone dwergvleermuis niet in het geding komt of verslechtert.

C1.4 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden leiden tot het vernietigen van een voortplantingsplaats van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van het verbodsartikel genoemd in artikel 3.5, tweede lid Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C1.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het project is locatie specifiek. De woningen hebben onderhoud nodig en isolatie is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan duurzaamheid- en leefbaarheid eisen. Voor de uitvoering van de werkzaamheden en de planning wordt rekening gehouden met beschermde soorten. Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

C1.6 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. De motivatie van het belang is beschreven op pagina 8 van het projectplan.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijke belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Renovatie en isolatie van woningbouw biedt een belangrijke verbetering van het binnenklimaat waardoor gezondheidsklachten minder kans krijgen. Ook het verwijderen van asbest draagt daaraan bij. Daarnaast is (voor vleermuizen) het belang 'de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende aangetoond, omdat duurzame woningen bijdragen aan energiebesparing.

C1.7 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepaling voor het vernietigen van een voortplantingsplaats van de gewone dwergvleermuis¹⁹ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soort optreedt. Er is een wettelijk belang. We verbinden voorschriften aan de ontheffing. Aanvullend leggen we monitoring van de kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis op.

¹⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

¹⁹ Artikel 3.5, tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – Projectplan Zandweerdsweg 100 in Deventer